

MEDEDELING Nr. 12

Zitting van donderdag 28 maart 2013

MEDEDELING BETREFFENDE DE INTERPRETATIE VAN DE COLLECTIEVE ARBEIDS-
OVEREENKOMST NR. 91 TOT VASTSTELLING VAN DE VOORWAARDEN VOOR
DE TOEKENNING VAN EEN AANVULLENDE VERGOEDING IN HET KADER
VAN HET BRUGPENSIOEN VOOR SOMMIGE OUDERE MINDERVALIDE
WERKNEMERS EN WERKNEMERS MET ERNSTIGE LICHAMELIJKE
PROBLEMEN, INDIEN ZIJ WORDEN ONTSLAGEN

**MEDEDELING NR. 12 VAN 28 MAART 2013 BETREFFENDE DE INTERPRETATIE VAN
DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST NR. 91 TOT VASTSTELLING VAN
DE VOORWAARDEN VOOR DE TOEKENNING VAN EEN AANVULLENDE
VERGOEDING IN HET KADER VAN HET BRUGPENSIOEN VOOR
SOMMIGE OUDERE MINDERVALIDE WERKNEMERS EN
WERKNEMERS MET ERNSTIGE LICHAMELIJKE PRO-
BLEMEN, INDIEN ZIJ WORDEN ONTSLAGEN**

1. De Raad herinnert eraan dat hij op 20 december 2007 uitvoering heeft gegeven aan het interprofessioneel akkoord van 2 februari 2007 door het sluiten van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 91 tot vaststelling van de voorwaarden voor de toekenning van een aanvullende vergoeding in het kader van het brugpensioen voor sommige oudere mindervalide werknemers en werknemers met ernstige lichamelijke problemen, indien zij worden ontslagen.

Daarmee hebben de sociale partners punt 55, 2 van het generatiepact willen aanvullen en hebben ze zo een antwoord aangereikt voor de problematiek van de mogelijkheid van werkloosheid met bedrijfstoeslag voor mindervalide werknemers en werknemers met ernstige lichamelijke problemen die 58 jaar oud zijn en een beroepsverleden van 35 jaar hebben.

2. De Raad herinnert er vervolgens aan dat hij in advies nr. 1.626 van 20 december 2007, dat hij in samenhang met de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 91 heeft uitgebracht, verduidelijkt volgens welke procedures een aanvullende vergoeding voor werkloosheid met bedrijfstoeslag kan worden toegekend aan de werknemers die voldoen aan de voornoemde voorwaarden.

In het kader van de vastgestelde procedures moet de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) vooraf de voorwaarde van het beroepsverleden van de betrokken werknemers nagaan en moeten het Fonds voor Arbeidsongevallen (FAO) en het Fonds voor de Beroepsziekten (FBZ) onderzoeken of de lichamelijke problemen ernstig zijn, of ze geheel of gedeeltelijk veroorzaakt zijn door de beroepsactiviteit of elke vroegere beroepsactiviteit, en of ze de verdere uitoefening van het beroep significant bemoeilijken.

3. De Raad herinnert er ten slotte aan dat de ondertekenende partijen zich in de voornoemde collectieve arbeidsovereenkomst nr. 91 ertoe hebben verbonden om de mogelijkheid voor dat soort van werkloosheid met bedrijfstoeslag te beperken tot maximum 1.200 personen op jaarbasis op kruissnelheid.

Daartoe werd in de Nationale Arbeidsraad een commissie ad hoc "Zware Beroepen" opgericht met het oog op de follow-up en de eventuele aanpassing van de in de voornoemde overeenkomst vastgestelde regeling.

In het kader van die opdracht hebben het FAO, het FBZ en de RVA de Raad regelmatig gegevens bezorgd over het aantal toegekende gevallen van werkloosheid met bedrijfstoeslag op basis van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 91.

Die gegevens werden regelmatig bezorgd aan de commissie ad hoc "Zware Beroepen", die op basis daarvan het voornoemde instrument heeft geëvalueerd.

4. Uit die evaluatie blijkt dat een aantal interpretatieproblemen rijzen wat de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 91 en dus de toekenning van die brugpensioenregeling betreft. **Voor de nog hangende gevallen in verband met de toekenning van dat stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag** heeft de Raad het ter wille van de rechtszekerheid, zowel voor de werknemers als voor de werkgevers, bijgevolg nodig geacht een eenparige interpretatie te geven van artikel 2, § 2 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 91.

De Raad wijst erop dat een collectieve arbeidsovereenkomst wordt uitgewerkt door de werknemers- en de werkgeversvertegenwoordigers, in casu de in de Nationale Arbeidsraad vertegenwoordigde sociale partners. De collectieve arbeidsovereenkomst is gedefinieerd in artikel 5 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités. Die definitie legt de klemtoon op de onderhandelingsvrijheid van de sociale partners. Dat betekent dat de sociale partners de auteurs ervan zijn en dat alleen zij bevoegd zijn om in geval van eventuele onduidelijkheden de tekst van een collectieve arbeidsovereenkomst uit te leggen.

5. **Voor de nog hangende gevallen in verband met de toekenning van dat stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag is de Raad** dan ook tot de volgende eenparige interpretatie gekomen met betrekking tot artikel 2, § 2 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 91.

6. Hij herinnert eraan dat de werknemers, naast de in de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 91 vastgestelde voorwaarden inzake leeftijd en beroepsverleden, krachtens artikel 2, § 2 van die overeenkomst, om recht te hebben op de aanvullende vergoeding voor werkloosheid met bedrijfstoeslag, aan het FAO het bewijs moeten leveren dat ze ernstige lichamelijke problemen hebben "die geheel of gedeeltelijk veroorzaakt zijn door hun beroepsactiviteit of elke vroegere beroepsactiviteit en die de verdere uitoefening van hun beroep significant bemoeilijken, met uitsluiting van personen die op het ogenblik van de aanvraag een invaliditeitsuitkering genieten krachtens de wetgeving inzake de ziekte- en invaliditeitsverzekering en niet tewerkgesteld zijn in de zin dat zij geen effectieve arbeidsprestaties leveren".

De vervulling van de in artikel 2, § 2 van de voornoemde collectieve arbeidsovereenkomst vastgestelde voorwaarden wordt onderzocht door een commissie van medische deskundigen, samengesteld uit twee geneesheren van het Fonds voor Arbeidsongevallen en twee geneesheren van het Fonds voor de Beroepsziekten, en wordt aan de beslissing van het medisch-technisch comité van het FAO onderworpen.

7. Uit de evaluatie van de commissie ad hoc "Zware Beroepen" blijkt dat de commissie van medische deskundigen moeilijkheden ondervindt bij de interpretatie van het begrip "oorzakelijk verband" dat voortvloeit uit artikel 2, § 2 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 91.

Die moeilijkheden zijn des te groter, daar geen parallel kan worden getrokken tussen eensdeels het in de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 91 ontwikkelde begrip "oorzakelijkheid" en anderdeels de oorzakelijkheid in de arbeidsongevallenwetgeving, die wettelijk wordt verondersteld, en de oorzakelijkheid die eigen is aan de beroepsziektewetgeving, waarin het volstaat dat de persoon het bewijs levert dat hij werd blootgesteld aan een risico.

Interpretatie van het begrip "oorzakelijkheid"

8. Om die interpretatiemoeilijkheden te verhelpen, pleit de Raad er in eerste instantie voor dat afstand wordt genomen van de begrippen "oorzakelijkheid" die eigen zijn aan de voornoemde wetgevingen, omdat het begrip "oorzakelijkheid" dat in het kader van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 91 is ontwikkeld een op zichzelf staand begrip is dat niet noodzakelijk vereist dat er eerst een arbeidsongeval of een beroepsziekte is geweest.

Hij wijst erop dat het begrip "oorzakelijkheid" moet worden toegepast in die zin dat op redelijke wijze moet worden geoordeeld dat het ernstige lichamelijke probleem althans gedeeltelijk veroorzaakt of verergerd kan zijn door de beroepsactiviteit of elke vroegere beroepsactiviteit.

Voor die beoordeling volstaat een redelijke waarschijnlijkheid of vermoeden van oorzakelijk verband.
